

"Hangok" a perifériáról: EU Regionális politikai elképzelések vándorlása Brüsszel és Békés megyék között

Balogh Péter
MTA KRTK RKI

Azeurópaiéskülönösen a magyartérségekegyremélyebb térbeli és szociális polarizációs folyamatokat mutatnak fel. Ez a kutatás a témát a politikai elképzelések és fogalmak vándorlása szempontjából fogja megközelíteni. Ebben a kutatási projektben azt szeretném tanulmányozni, hogy hogyan értelmezik és valósítják meg különböző döntéshozók és társadalmi szereplők az EU Regionális politikáját Békés megyében. A kiindulópont és a kutatás motivációja egybecseng Lang (2011) azon megfigyelésével, mely szerint a periferizációs folyamatok annak ellenére erősödnek Kelet-Közép-Európában, hogy a Regionális politika ennek az ellenkezőjét hivatott elérni. Amellett, hogy a téma idáig viszonylag kevés kutató figyelmét nyerte el, fontos a visszacsatolás a szegénységet csökkenteni kívánó (szak)politikafelé.

A periferizáció témakörét több elméleti szemszögből meg lehet közelíteni, mint pl. szociális fenntarthatóság (McKenzie 2004, Dillard et al 2008), szociális igazságosság (Harvey 1996), vagy vidéki (Chambers 1983), regionális (Amin & Thrift 1995) avagy egyenlőtlen fejlődés (Smith 2008). A

kutatás elméleti kereteinek meghatározása még folyamatban

van. Főleg kétféle típusú forrást használnék fel. Egyrészt szükséges a különböző földrajzi szintekre releváns politikai irányvonalainak tanulmányozása. Másrészt szándékomban áll kulcsszereplőkkel interjúkat készíteni. A begyűjtött anyagot fellehet dolgozni pl. kritikai diskurzus elemzéssel (van Dijk 2001). Alternatíva lehet egy inkább etnográfiai megközelítés, vagy a cselekvő-hálózat-elmélet (Latour 2005) valamelyik változata.

Mivel a Regionális politika fókusza eltolódott egy főleg újraelosztási szerepről a fokozott specializáció és a már amúgyis gazdaságilag növekvő régiók (nagyvárosok, klaszterek, stb.) további támogatásának irányába, felmerül a kérdés, hogy nem egy szélesebb körű neoliberais programot hivatott-e szolgálni?

Miben különbözik a Regionális politika más (területi) politikáktól? Milyen elméleti, gyakorlati, és szakpolitikai alternatívák léteznek a periferizációval elleni küzdelemben?

Érzékeny-e a Regionális politika a különböző regionális igényekre, vagy egy kalap alá vesz minden térséget? Utóbbi esetben mennyire sikeres egy ilyen politika?

Hogyan viszonyulnak különböző helyi és regionális szereplők a Regionális politika céljaihoz és gyakorlatához? Ilyen típusú kérdésekre keres választ a kutatás.

Kulcsszavak: polarizáció, fogalomvándorlás, EU Regionális politika, Békés megye, regionális fejlődés